కథా కౌముది

సీతా...రాముడొస్తున్నాడోయ్ - డా.యండమూరి వీరేంద్రనాథ్

పునర్ముద్రణ

ఆ రాత్రి – అయోధ్య నిశ్శబ్దంతో సయోధ్య చేసినట్టు ఉంది.

శ్రీహితుడికి కన్ను మూత పడటం లేదు. మెత్తటి పాన్పు అంపశయ్యలా తోచింది. కొంచెం సేపు నిదురించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. లేచి కూర్చుంటున్నాడు. అంతకు మునుపే, దూరంగా రోదన వినిపించింది. వినిపించిన వైపు వెళ్ళాడు.

సరయు నది ఒడ్డున ఒక ఆమె రోదిస్తూ కనబడింది.

"ఎవరు తల్లీ నీవు? ఎందుకు రోదిస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

"నాయనా! నేను నిద్రా దేవిని. నిన్ను సమీపించుటకు చేతకాని అవమానభారంతో రోదిస్తున్నాను" అన్నది.

ఆమె రోదనకు సరయూ నది గలగలలు ఉపశృతులు అవుతున్నవి. ఏమి చేయాలో తోచనట్టు నిలబడినాడు.

అంతలోనే అతడికి మెలకువ వచ్చింది. అంతా కల అని తెలిసింది. మళ్లీ అనుమానం – నిద్ర రాకపోతే కల ఉండదు కదా. మరి అది కలా? లేక తన భావావేశమా?

అంతా అయోమయమే! ఈ అయోమయం వేకువ నుంచీ ఉన్నది. ఏ పనీ చేయబుద్ధి కాదు. ఊరికే ఉండబుద్ధి కాదు. కాలు ఒకచోట నిలువదు. అది నిలుచున్నా మనసు నిలువదు. అవును మరి –

అతడి అలజడికి కారణం ఉన్నది.

రాముడు బయలుదేరినాడట. పుష్పక విమానంపై సీతా సమేతుడై వస్తున్నాడట. రావణ సంహారానంతరం అయోధ్యలో అడుగిడుతున్నాడట.

శ్రీహితుడికి ప్రస్తుతం ఇరవై ఏళ్ల ప్రాయం. అతడి తల్లి కైకేయి వద్ద ముఖ్య పరిచారిక. తండ్రి దశరథ రథచోధకుడు.

అతడికి గతము బాగా గుర్తు ఉన్నది. అప్పుడు అతడికి ఆరవ వసంతం. ఆడవారితో వామన గుంటలు, ఈడు వారితో కోతి కొమ్మచ్చులు ఆడుకునేవాడు.

ఆరోజు ఎవరూ అతడితో ఆడేటందుకు రాలేదు. పలకరించనైనా లేదు. అంతా దుఃఖసాగరంలో మునిగి ఉన్నారు. ఆటకి ఎవరూ తోడు లేనందున అతడికి కోపము వచ్చింది. కసి పెరిగింది. బిక్కుబిక్కుమంటూ ఒక్కడే కూర్చున్నాడు. గదిలో ఒక మూల తల్లి రోదిస్తున్నది.

అంతలో పురవీధిలో కలకలం వినిపించింది. పరుగు పరుగున బయట కొచ్చాడు. ఆ దృశ్యాన్ని అతడు, తరువాత జీవితంలో ఎన్నడూ మరచిపోలేదు.

నార బట్టలతో రాముడు, సీతతో కలిసి నడుస్తున్నాడు. లక్ష్మణుడు వారిని అనుసరిస్తున్నాడు. వెనుక అయోధ్య నడుస్తున్నది.

శ్రీహితుడు కనులు పెద్దవి చేసుకుని చూశాడు. అతడి పసి మనసుకి అర్థం కాలేదు. లోపలికి పరిగెత్తుకుపోయి " అమ్మా! అందరూ ఊరొదిలి పోతున్నారే" అన్నాడు. తల్లి అతడిని పొదివి పట్టుకుని ఎలుగెత్తి ఏడ్చింది. ఆమె దుఃఖమునకు మరొక కారణం కూడా ఉన్నది.

కైకను తిట్టని వారు లేరు. ముఖ్య పరిచారిక కాబట్టి ఆమెది కూడా తప్పన్నట్టు తూలనాడారు. ఆ తల్లికి దుఃఖం అందుకే. శ్రీహితుడికి తల్లి దుఃఖం అర్థం కాలేదు. తనూ ఏడ్చినాడు.

ఎప్పటి మాట అది! పద్నాలుగు వసంతాల క్రిందటి మాట!

ఆ తరువాత రాముని కథలు ఒకటి ఒకటి విని పులకించి పోయినాడు. వాస్తవము కంటే ఊహ గొప్పది కదా! శ్రీహితుడి మనసులో రాముడట్లే పెరిగిపోయినాడు. ధనస్సు వంచిన ధనుజభి రాముని మనస్సు నందే నింపుకున్నాడు.

ఆ విధంగా రాముడు, శ్రీహితుడి మనసులో వయసుతో పాటే ఎదిగినాడు. అటువంటి రాముడు ఈరోజు... ఇన్నాళ్ళకి వస్తున్నాడు అంటే నిద్ర ఎలా పడుతుంది?

లేచి బయటకు వచ్చాడు.

శ్రీహితుడికి అయోధ్య మీద చాలా కోపంగా ఉంది. దానికి కారణం కూడా ఉన్నది. రాముడొస్తున్న రాత్రి, ఇంత హాయిగా అందరూ ఎలా నిద్రపోతున్నారన్నదే ఆ కారణం.

అంతకు ముందు రోజే భరతుడు అగ్ని ప్రవేశం చేయబోయాడు. పద్నాలుగు సంవత్సరములు దాటినా రాముడు రాకపోయేసరికి ప్రాణాలు తీసుకోబోయాడు. అంతలో హనుమంతుడొచ్చి రామాగమన సందేశాన్ని వినిపించాడు.

అంతే! ఆ క్షణము నుంచీ అయోధ్యలో ఎవరికీ నిద్రాహారాలు లేవు. నగరాన్ని అలంకరించటము ప్రారంభించారు.

కౌసల్య కళ్ళలో తెలి మంచు ముత్యాలూ, సుమిత్ర కళ్ళలో మణిదీపాలూ వెలిగితే, కైకకి ఒళ్ళంతా కళ్ళే అయినవి. ముగ్గురు తల్లులూ, కళ్ళని దీపాలు చేసి, రాముడొచ్చే దారిని వెలిగించారు.

భవంతులకి రంగులు వేశారు. దారులను నీటితో కడిగారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, రాముని అవతారం ఎత్తిన విష్ణువుని వదిలి ఉండలేని ఆదిశేషువు అయోధ్య కొచ్చి, తన శరీరాన్ని కోటగానూ, పడగలను సౌధాలుగాను చేసినట్టున్నాడు. ఇంతా చేస్తే రాముడేమో అన్నీ వదిలి అడవికి పోయినాడు. నిస్తేజుడైన ఆదిశేషుడికి కూడా ఆరోజు రామాగమన వార్త తెలిసినట్టుంది. ఒక్కసారిగా పడగ విప్పాడు. సౌధాగ్రాల్లో వెలిగించిన మాణిక్యపు దివ్వెలు ఆ శేషువు పడగలపై మణులవలె భాసిస్తున్నాయి.

ఎక్కడ చూసినా మకర తోరణాలూ, పరిమళ గంధాలు... కస్తూరి కలిపిన కన్నీటి కలయంపి ఊరు ఊరంతా కలాపి జల్లి, రత్నాల రంగవల్లులూ, ముత్యాల ముగ్గులూ తీర్చిదిద్దారు ముదితలు.

పనికి అడ్డు వస్తున్నారని పిల్లల్ని తొందరగా నిద్ర పుచ్చబోయారు తల్లులు. స్తన్యమిచ్చి జోకొడుతూ, "లాలీ.. లాలీ.. మేఘ శ్యామా లాలీ... తామరస నయన ... దశరథ తనయ లాలీ... రామ లాలీ..." అని పాడసాగారు. నెమ్మదిగా నిద్రలోకి జారుకుంటున్న పసివాళ్ళు, పాటలో రాముని శబ్దం వినగానే తత్తరపడి మళ్ళీ మేల్కొంటున్నారు.

ఎప్పుడెప్పుడు రాముని చూద్దామాని తల్లుల పవిటలు పిల్లలు అడ్డు తీస్తున్నారు. ఆ విధంగా రెండు రోజుల నుంచి సాగుతోంది.

రాముని రాక కోసం అయోధ్యనలంకరించిన నగర వాసులందరూ ప్రస్తుతం గాఢ నిద్రలో మునిగి ఉన్నట్టున్నారు. పుర వీధులన్నీ నిశ్శబ్దంగా ఉన్నాయి. పిల్లగాలి శ్రీహితుడిని పరామర్శగా తాకింది. దక్షిణం వైపు నుంచి వస్తోంది అది. ఎక్కడో యోజనాల దూరంలో ఉన్న రామచంద్రుని తాకి పునీతమైనట్టుంది. ఆ ఆలోచనతోనే అతడి శరీరం పులకించింది.

అతనికి ఒంటి కాలి తిన్నడు గుర్తొచ్చాడు. వాడికి రాముడంటే మరీ భక్తి. చెట్టు పైకెక్కి, రాముడు శివ ధనుస్సుని ఎలా వంచాడో సోదాహరణగా మిత్రులకు వర్ణిస్తుండగా కొమ్మ విరిగింది. కాలూ విరిగింది. అప్పటి నుంచి ఒంటికాలి

తిన్నడు అయ్యాడు. అదీ వాడికి సంతోషమే! కన్ను పోయిన కాకి కన్నా తనే గొప్ప అంటాడు. వాడూ నిదురోతున్నట్టున్నాడు. నిన్న సాయంకాలం మోగిన భేరీ వాద్యాలూ, మంగళ స్వనాలు కూడా విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నట్టున్నాయి.

శ్రీహితుడు ఆకాశం వైపు చూశాడు. చంద్రుడు లేడు. మేఘాలు మాత్రం ఉన్నాయి. చంద్రుడికి మచ్చ ఎలా వచ్చిందో తిన్నడు చెప్పాడు. 'రాముని జైత్రయాత్రలో వానరుల కాళ్ళ క్రింద రేగిన దుమ్ము, పాలసముద్రంలో పడి బురద అయ్యిందట. ఆ సముద్రం నుంచి పుట్టినందు వల్ల చంద్రుడి మీద మచ్చ అయిందట...'

కథ విన్న శ్రీహితుడికి అనుమానం వచ్చింది. ' చంద్రుడు ముందు పుట్టాడా? రామ చంద్రుడు ముందు పుట్టాడా?' అని. చంద్రుడు కావాలని అడిగినప్పుడు కౌసల్య పాడిన పాట "ఎందుకు ఆ చందమామ? ... అందగాడనా నీకన్నా? అందరాడనా ఓ కన్నా" అన్నది కదా! అది గుర్తుంది. ఆ సందేహాన్నే తిన్నడి ముందుంచాడు. ఒంటి కాలి మీద లేచాడు తిన్నడు.

భక్తి ఉన్నచోట సందేహం ఉండకూడదని బోధన చేశాడు. సంయుక్తంగా లెంపలు వేసుకున్నారు ఇద్దరూ.

అటువంటి తిన్నడు ఈ రాత్రి ఎలా నిద్రపోతున్నాడు?

శ్రీహితుడు నడక సాగించాడు. వీధుల్లో శునకాల అలికిడి కూడా లేదు. అందరూ కలిసి నిద్రిస్తున్నట్టున్నారు. అందరూ సరే! జనకుల వారి మాటేమిటి? కూతురు రాక్షస చెరలో అష్ట కష్టాలు పడి, అగ్నిచేరి పునీతురాలనిపించుకుని వస్తున్నదే... మంగళ హారతులతో పచ్చని అక్షింతలతో ఎదురేగవలసిన ఆడపడుచులు అలసిపోయినారు సరే – ఆయన ఎదురేగవచ్చుగా. భూమిలో దొరికినది కాక, కడుపున పుట్టినది అయితే ఇలా నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు ఉండగలడా?

శ్రీహితుడికి అయోధ్య మీద కినుక కలిగింది.

'ఆరేళ్ల ప్రాయంలో రాముడు వనవాసానికి వెళ్తుంటే, ఆ సమయంలో బొంగరాలాట ఆడినందుకు తిట్టిపోసిన ఇరుగమ్మలు పొరుగమ్మలు ఇప్పుడు ఏం చేస్తున్నారో?' అనుకున్నాడు కసిగా.

' రాముడు వెళ్లే రోజు మన్ను మిన్ను ఏకమయ్యేలా శోకించిన ప్రజలేనా వీళ్లు?' అనుకున్నాడు ఉక్రోషంగా.

జోల పాటలో రామ నామము విని లేచి కూర్చున్న పిల్లలు కూడా పాల బువ్వ తిని హాయిగా నిద్రపోతున్నారల్లే ఉంది. మనుష్యుల సంగతి సరే. మర్చిపోతారు. పశువులూ, పక్షులూ ఏమయ్యాయి? కల రవాలు, హయ హుషలు, గజకలాప కరవాలు వినపడవేం? ఒక్క పావురమైనా నా రాముని రాక కోసం కువ కువలాడదే? ఒక్క లేగ దూడ కూడా నిద్దురలో ఉలిక్కిపడదే?

తానెంత వెర్రివాడు? ఊర్మిళాదేవి తప్ప, చివరికి ఆమె పెంపుడు కీరవాణితో సహా మొత్తం అయోధ్య అంతా ఆ రాత్రి మేల్కొని ఉండి, రాముడికి స్వాగతం చెబుతుందనుకున్నాడు.

"ఓ నిద్రాదేవీ! నువ్వు నిజంగా గొప్ప దానివి. పద్నాలుగేళ్ళు... కళ్ళు మూసినా తెరిచినా కూడా రాముని పాదపద్మాలే దర్శిస్తూ రాముడిని స్మరిస్తూ, రాముడి కోసం నిరీక్షిస్తూ తపించిన వాళ్ళని కూడా నీ మాయతో, మరో మాట లేకుండా నిద్రపుచ్చావే! సరయు నది గలగలలు నీ విజయానికి మంగళ కైవారాలని అనుకోకు. అయోధ్య పై నీ విజయానికి అస్తిత్వం లేకుండా, ఇదిగో... రాముడిని నా కళ్ళల్లో, ఊపిరిలో, రక్తంలో నింపుకోవడానికి అనిమేషుడినై నేను వెళ్తున్నాను."

"జయోస్తు!" అన్నట్టు వర్షపు చినుకులు పడ్డాయి. అతడి శరీరం పులకించింది. అరచేతి మీద పడిన నీటి చినుకు వైపు చూశాడు. తలెత్తి మేఘం వైపు చూశాడు. వర్షమెందుకు పడిందో అతనికి తెలుసు. అర్థమైనట్టు నవ్వాడు.

భూదేవి అలిగింది. అలగదూ మరి...!

ఆమె అనుకుని ఉంటుంది...' వనవాసానికి వెళ్ళినప్పుడు అల్లుడు నన్ను స్పృశిస్తూ.. గిరులు, ఝరులు దాటుకుంటూ న...డు...చు...కుంటూ వెళ్లిన వాడు, పట్టాభిషేకం వచ్చేసరికి గాలిలో తేలుతూ వస్తున్నాడు. పుష్పక విమానం ఎక్కి ఆకాశం తోనూ, మేఘాలతోనూ చెలిమి చేస్తున్నాడు. లోకంలో జామాతలను ఏనాడు నమ్మరాదు కదా' అని అలిగిందట.

ఆమె అలక తీర్చడానికి మేఘాలు వర్షపు చినుకులతో రాయబారమంపుతున్నాయి. 'తల్లీ! నీ కూతురూ, అల్లుడూ ఎప్పుడూ నీవద్ద ఉండేవారే కదమ్మా. కొద్దిసేపైనా మాతో ముచ్చటించనీ' అని.

"మరి గుహుడూ ఈ విధంగానే అలిగి ఉంటాడు కదా. అతడి అలకా సహేతుకమే! అతడినే విధంగా ఓదారుస్తాయో ఈ మేఘాలు?" అనుకుంటూ శ్రీహితుడు ఆకాశం వైపు చూశాడు. చంద్రుడి జాడే లేదు. విజయదశమి నాడు రావణ వధ. అయోధ్యకు అమావాస్య నాడు రాక. శ్రీహితుడు అలా అనుకోలేదు. "ఏమయ్యా చంద్రుడా! అమ్మవారి అనుంగు సోదరా! ఎదురేగి బావగార్ని తీసుకురావడానికి వెళ్ళవా?" అనుకున్నాడు.

తూరుపుకు తిరిగి, రాజమార్గాన ప్రవేశించాడు. అశోక చెట్ల గుబురులు గాలికి తలలూపుతున్నాయి. అతడికి హనుమంతుడు 'సీతాదేవి అశోక వృక్షం క్రిందే కూర్చుని శోకించింద'ని చెప్పిన వైనం గుర్తొచ్చింది. ఆర్ద్రంగా ఆ చెట్లకేసి చూశాడు.

"లోకపావనికి నీడనిచ్చిన పుణ్య తరువులు మీరు. అందుకే భూదేవి తన కుమార్తెకు మీరు చేసిన ఉపకారాన్ని గుర్తించి, ఏ ఋతువులోనూ ఆకులు రాలకుండా నిత్య వసంతాన్ని వరమిచ్చింది కదా!" అనుకున్నాడు. నాలుగు అడుగులు వేశాక, అంతఃపురాంతర్భాగం నుంచి కస్తూరి, మృగమదమూ కలిసిన సౌరభం నాసికా పుటల్ని తాకింది.

పొరుగింటి పడతితో తల్లి చెబుతున్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి. సీతారామ లక్ష్మణులు వనవాసం నుంచి రాగానే అన్నదమ్ములు నలుగురికీ శోభన ముహూర్తాలట. తన తల్లి 'కైక' పరిచారిక కదా. ఆ పర్యవేక్షణంతా కైకదయితే, పని తన తల్లిది. అందుకే ఏర్పాట్లనన్నీ వర్ణించి మరీ చెబుతోంది.

శ్రీహితుడి వయసు ఇరవై వసంతాలు. ఉరకలేసే ప్రాయం. ఉత్సుకంగా అంతా విన్నాడు చాటు నుంచి. భగవంతుడు గురించి ఏమి ఆలోచిస్తే ఏమి తప్పున్నది? దానినీ ఊహించుకున్నాడు.

సీతాపతి అర్ధాంగికి ప్రధమ చుంబనం ఎక్కడ ఇస్తాడు?

'సిరి' అంటే మక్కువ కదా. శ్రీకారమునకు తలదన్ను ఆమె కర్ణములకా ఆ అదృష్టం? శంఖు చక్రములంటే విష్ణువుకు ప్రీతిపాత్రములు కదా. శంఖమయితే కంఠము మీదే ప్రథమ చుంబనం. లేక చక్రమే అయితే, మన్మధుని రథచక్రముల పోలు ఆమె నితంబములదే ఆ పుణ్యం. లేక కౌమోదకి ధరించేవాడు కాన ఆమె ఊరువులకా ఆ భాగ్యం?

వనవాస సమయాన శబరి సమర్పించిన ఫలములను ప్రీతి నారగించాడు కనుక బింబాధరాలను ప్రధమంగా చుంబిస్తాడా, లేక కోదండపాణి కాబట్టి విల్లును పరిహసించే ఆమె నడుమును ముందు చుంబిస్తాడా?

" అమృతం త్వ మంగే..." అంటున్నాడు రాముడు. అతడి శరీరానికి ఆమే అమృతం. "త్వం నయనమో కౌముదీ" అంటోంది మైథిలి. ఆమె కన్నుల వెన్నెల అతడేనట.

అతడా విధంగా కల్పనలోంచీ, కవితావేశం నుంచీ బయటపడి చూసేసరికి సరయూ నది తీరాన నిలబడి ఉన్నాడు. ప్రకృతి నిశ్శబ్దంతో చెలిమి చేసినట్టుంది. అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది.

అతడికి దిగులేసింది. స్వపురవాసుల మీద అంతులేని ఆగ్రహం కలిగింది. కలలో కనబడిన నిద్రా దేవి ఒడ్డున లేదు. ఎందుకుంటుందీ? అయోధ్య ప్రజల కనురెప్పలపై లాస్యం చేస్తూ ఉంటుంది కానీ.

ఆగ్రహమో, రాముని ముందు చూడాలన్న ఆరాటమో– నడుము బిగించి నదిలోకి దూకాడు. ఆజానుబాహువులతోనే ఈదాడో, రాముని చూడాలన్న ఆరాటంతోనే ఈదాడో కానీ అనతి కాలంలోనే ఆవలి ఒడ్డుకి చేరుకున్నాడు. అక్కడ...

'రాముని చేరడం అంత సులభమా?' అని పరిహసిస్తున్నట్టు రొమ్ము విరుచుకుని నిలబడి ఉన్నది అడ్డుగా ఒక కొండ.

అతనికి కాలు నిలవలేదు. తానొక్కడే... రామ దర్శనామృతమంతా తనకొక్కడికే అన్న ఆశ డెందమున సందడి జేయ, వెనుకనున్న అయోధ్య వంక ఎడమ కంటి కొస నుంచి ఒక నిరసనా పూర్వకమైన చూపు సారించి, కొండనెక్కడం ఆరంభించాడు.

శిఖరం అంచు ఆవలి వైపు నుంచి ప్రజ్వలమైన వెలుగు కనిపిస్తోంది. వస్తున్నాడు సీతారాముడు! పుష్పక విమానం వచ్చేస్తూంది!

అతడు కొండపైకి పరుగు తీయడం ప్రారంభించాడు.

'పాహిమాం రాజరాజేశ్వరీ!' మమ్ముల అనుగ్రహించు. ఆహ్వానం పలుకులేని మా ఊరి వారి అమర్యాదని క్షమించు. వాహినీ... దయా ప్రవాహినీ..భండ చండనిమహిష భంజనీ నిరంజనీ జనరంజనీ– పండిత శ్రీధుహదాస పోషణీ సుభాషిణీ–రిపుభీషణీ– వరభూషణీ – పాహిమాం' అనుకుంటూ కొండ కొమ్ముని అతి ప్రయాస మీద చేరుకున్నాడు.

ఆవలి దిమ్మను దృష్టి నిగిడ్చి చూశాడు.

అచ్చెరువుతో చిత్తరువు అయ్యాడు.

ఏమున్నది అక్కడ?

మొత్తం అయోధ్య అంతా అక్కడే ఉన్నది. పసిపిల్లలు, పావురాలు, లేడి కూనలతో సహా అక్కడ పరివేష్టించి ఆకాశం కేసి చూస్తోంది. అనిమేషత్వంతో... రాముని నిరీక్షణలో.

అందరికన్నా చివరున్న ఒంటికాలి తిన్నడు అలికిడికి తల తిప్పి శ్రీహితుడిని 'ఇప్పుడా రావడం?' అన్నట్టు చూశాడు.

COMMENTS